СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕННИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.



SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XL. Ч. 102. | Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 3 травня 1932. | VOL. XL. No. 102. | Jersey City, N. J., Tuesday, May 3, 1932. | THREE CENTS.

ВЕЛИКОДНА ПИСАНКА - РІДНІЙ ШКОЛІ В КРАЮ.

УКРАЇНСЬКЕ СВЯТО В ЧЕСТЬ ВАШИНҐТОНА ЗАПОВІДАЄТЬСЯ ГАРНО

УКРАЇНСЬКІ АРТИСТИ Й ГОСТІ ВЖЕ ЗЇЖДЖАЮТЬСЯ ДО СТОЛИЦІ.

ВАШИНҐТОН. — Столичні ґазети далі подають немало вісток про українське свято в честь 200-літньої річниці вродин Юрія Вашинґтона.

„Вашинґтон Пост" з пятниці подає, що французька, бельґійська й еспанська амбасада вже заповіли свою присутність на концерті в неділю ввечір. На цей концерт збирається теж велике число осіб, заінтересованих у музиці.

Того самого дня та сама ґазета в іншому виданню подає, що Український Хор і Балет будуть виступати ще й в інших місцях, а передовсім перед ветеранами-інвалідами великої війни в Волтер Рід Госпитал.

У понеділок теж відбудеться концерт для дітей публичних шкіл у Вашинґтоні. Цей концерт відбудеться в годині 3-тій пополудня.

До пані Гуверової, жінки президента, зголосилася делеґація українських хористів і танцюристів, щоби зложити їй желання. Президентова відповіла, що вона вже поробила заходи щодо свого виїзду зі столиці на конець тижня й саме не буде могла приняти делеґацію й тому вона просила Айка Гувера, щоби її заступив у привитанню делеґації. Делеґація буде принята в суботу. Коли ця делеґація прибула на залізничий дворець, її привитав хлібом-сіллю український комітет у Вашинґтоні. Делеґатки були в українських народніх строях, що стягнуло на стацію великий здвиг народа та ґазетярів.

У неділю ввечір після концерту литовська амбасада дасть членам Українського Хору та Балєту приняття в кімнатах литовської місії.

ДАЛІ ПОБОРЮЮТЬ ГУВЕРОВИЙ ПЛЯН ЕКОНОМІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Ґрупа републиканців і демократів в палаті послів далі поборювала плян Гувера ощаджувати видатки федеральному урядови. За одно засідання в пятницю не допущено до заощадження 11 і пів міліона долярів.

Зате далй президентови право звести в одно службу перевозу армії, фльоти й панамського каналу.

ЕПИСКОП ВЗИВАЄ ДО БОРОТЬБИ З „ҐРЕФТОМ".

НЮ ЙОРК. — Епископальний епископ Менінґ закликає ґубернатора нюйорського стейту, Рузвелта, повести боротьбу проти корупції в міському уряді Ню Йорку. Епископ каже, що існування корупції не може тепер підлягати ніякому сумнівови.

ЗНАЙШЛИ ЛІК НА ЖОВТУ ФЕБРУ?

ФИЛАДЕЛФІЯ. — На зборах Американських Товариств для Експериментальної Біольоґії подав представник Ракефелерівського Інституту, що вченим цього інституту вдалося знайти лік (сироватку) на жовту февру. Лік уже випробувано не тільки на звірятах, але й на людях.

ПРОЦЕС ЗА ВБИЙСТВО В ГОНОЛЮЛЮ НА УКІНЧЕННЮ.

ГОНОЛЮЛЮ. — Лава присяжних суддів нарешті прийшла до згідного вироку в справі вбийства Гавайця Кагагавая, за який обжаловано тут поручника Месі, його тещу, паню Фортеску, та двох моряків: Лорда й Джонса. Судді признали їх усіх винуватими вбийства другого степеня. Їм грозить кара вязниці до 10 літ.

ВЕЛИКІ ПОКЛАДИ РАДУ ПІД МОРЕМ.

ВАШИНҐТОН. — Інжинір Пиґот описував на зборах Американської Ґеософічної Юнії, які то поклади раду лежать на дні Тихого океану. Говорив він, що скількість раду на дні того океану треба рахувати на 1 міліярд тон. Вартість цього покладу просто необчислима.

12-літній ЕСКІМОС РАТУЄ МАТІР ГЕРОЙСЬКИМ ПОДВИГОМ.

ОТАВА (Канада). — 12-літній ескімоський хлопець віз свою матір 160 миль на санках, запряжених у собаки, щоби доставити її до шпиталя. По дорозі згинули майже всі собаки, але хлопець добився таки до людської оселі з одною парою собак.

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ СОЮЗОВЦІВ МІСТА БАЛТІМОР І ОКОЛИЦІ.

В ПОНЕДІЛОК, 2. МАЯ 1932 Р.

відбудуться

ОРҐАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

УКР. НАРОД. СОЮЗА.
Б ГАЛИ УКР.-АМЕР. КЛЮБУ,
3003 О'Доннел Стріт,
Балтімор, Мд.

Початок в год. 8.30 ввечір.
У. Н. Союз і його завдання на будуче.

Промовляти буде **М. Мурашко**, головний предсідатель У. Н. Союза і др.

На зборах буде порушено багато важних справ, тому бажаним є як найчисленніша участь відділових урядників і членів.

Гол. Канцелярія У. Н. Союза.

ПРИЙМАЮТЬ З ЦАРСЬКОЮ ПОМПОЮ.

Радянський уряд урядив у Москві небувало величне приняття турецької делеґації, що на чолі з премієр міністром Ізмет Пашою прибула до Москви. Радянська влада своїм гостям зробила таку розкішну зустріч, що вона перевищує всі ті приняття, які царська влада робила своїм приятелям та коронованим особам. Літвінов заявляє, що турецько-большевицька дружба стає все більше трівкою. Комуністичні представники й лідери на чолі з премієром Молотовом знимали свої капелюхи й кашкети, низько кланяючись турецьким гостям, коли ті виходили з потягу.

ОБМАН ЧЕРЕЗ ПОДРУЖЕ.

Перед місцевим судом у Брукліні стає за обман якась пані Челіно, обжалована за те, що, хоч має мужа, обіцяла вийти замуж за другого мущину, а відтак добилася того, що цей віддав їй всі свої ощадности.

ДПУ ЗА ПРАЦЕЮ.

Ленінградське ДПУ арештувало двох большевицьких громадян під замітом замаху на особовий поїзд між стаціями Молосковичі й Руда балтійського шляху. Одного засудили на кару смерти, другого на кару 5 років важкої тюрми та 5-літнє заслання.

У СТРАТОСФЕРУ.

З летунського майдану біля Липська вилетів у стратосферу бальон „Ернест Бранденбурґ", пільотований механіком Шіцером. У ґондолі були ріжні технічні апарати, щоби ними робити метеорольоґічні поміри. Бальон осів без перешкоди біля Фельдсберґа (Чехословаччина), недалеко австрійського кордону. Бальон осягнув найбільшу висоту 8,500 метрів.

ШТУЧНІ ДІЯМАНТИ.

Берлінський хемік, д-р Г. Зенфтер, винайшов спосіб виробдювання штучних діямантів. Покищо це ще дуже маленькі зеренця цих діямантів, але можна бачити їх і голим оком.

ПОМЕР О. ЛЕВ ЛЕВИЦЬКИЙ

КЛІВЛЕНД (Огайо), 30 квітня. — Отець Левицький умер нині рано. Похорон у середу.

ЧИ ГАМІР ПЕРЕШКОДЖУЄ ТРАВЛЕННЮ.

Розвязали це питання ось так. Особі, що заявила охоту підчинитися цим дослідам, сказали ликнути ґумовий мячик, від якого через кормовий улад виставала получена з реєструючим апаратом рурка. А йшло про те: чи шлунок виконуватиме свої рівномірні рухи корчення навіть тоді, як біля людини буде гамір. І виявилося, що гамір має відємне ділання на травлення. У тишіж шлунок працює рівномірно.

БУНТ ПРОТИ СВЯЩЕНИКА.

В другій половині січня ц. р. перенесла седлецька латинська консисторія з Церанова, пов. Соколів на Підляшу, ксьондза Яна Клопотка, а на його місце призначила другого. Прохання делеґації села, щоби попереднього священика залишено на місці, не помогли і зараз по його відїзді парохіяни нічю позабивали дошками і позамикали брами приходство. Вїжджаючому новому священикови уладили демонстрацію і не пустили до хати, так, що він був приневолений відїхати до сусідного священика, звідкіля доїздив зпочатку відправляти богослуження. Людей у костелі було дуже мало, бо противники їх не допускали. Одного дня, коли цей приділений священик виходив після богослуження і хотів замкнути костел, кілька жінок, які стояли під хорами й удавали, що глибоко моляться, кинулися на нього, відібрали від нього ключі, замкнули костел і він досьогодні зачинений, так, що ціла парохія жиє дослівно без релігійних практик. А має ця парохія чотири тисячі душ. Мерців люди самі ховають. Інтервенція поліції не дала дотепер ніяких успіхів, а як одної неділі поліція хотіла допомогти ковалеви, щоби він відчинив костел, то кількасот сільських жінок взялися за руки й істеричними криками не допустили поліції.

В парохії йде покищо словна боротьба між прихильниками й ворогами призначеного священика, Б. Влодковського. Седлецька курія має немалий клопіт, бо присилала вже двічі своїх делеґатів на переговори з упертим населенням.

Згадати варто і те, що попередній священик, І. К., ставився прихильно до Українців і як мало котрий з латинських священиків визнавався в наших справах. Українцям-заточенцям помагав завсіди дуже щиро. Очевидно — був теж дуже добрий для своїх парохіян, тому не диво, що люди за ним пропадають.

ЖІНКА ЗВОДИТЬ ДВО-ГОДИННУ БИТВУ З ПОЛІЦІЄЮ.

Поліція в Лос Анджелес (Каліфорнія) дістала від якоїсь пані Пол телефоном жалобу, що її сусідка, пані Ела Олджер, стріляє до неї з револьвера. Як висланий з поліційної стації полісмен подзвонив до хати пані Олджер, ця почала до нього стріляти, викрикуючи: „Я навчу поліцію, як приходити до моєї хати без варанту". Поліцай упав, пострілений у груди. Його товариш поніс тіло до авта, щоби повезти до шпиталю, але цей скоро помер. За кілька мінут коло хати пані Олджер була ціла громада полісменів. Начальник приказав її вийти й піддатися. Вона стала стріляти до них. Полісмени сховалися поза дерева, корчі, авта, тощо. Почалася правдива облога. Наконець у хату кинено слізні бомби, які змусили паню Олджер покинути хату. Як вона вибігала з дому, кулі полісменів убили її на місці.

РЕВІЗІЯ КОРАБЛІВ У ГАМБУРГУ.

У гамбурській пристані кілька разів ревідували кораблі, що прийшли з Америки. Це шукали Линдберґового хлопчика. Як причалив корабель „Ситі оф Балтимор", знову заалярмували поліцію та американський консулят. Вияснення було коротке й гумористичне, бо виявилося, що „малий Линдберґ" це була дівчинка.

ІЗ КРАЄВОЇ ХРОНІКИ.

Арештували в Коритах на Дубенщині бувшого пароха Лісового як здогадного вбивника свого наслідника на парохію, о. Никончука. — У Маняві, надвірнянського повіту, арештували Анну Калічук і її любка, під замітом убивства млинаря Івана Ґонтачевського та його сина Михайла ще в липні 1929 р. — У Скольому арештували Осипа Федорика та Михайла Пасічника під замітом пачкарства органу УВО „Сурми".

ПРОГНАЛИ БАНДИТІВ ГРАДОМ — КАЛАМАРІВ.

Перед будинок міської каси ощадности в Рінґу (Угорщина) приїхали автом три бандити, ввійшли до банку й намагались ограбити касу. Службовики банку обкидали грабіжників каламарями. Один каламар вибив із рук грабіжника револьвер. Під градом каламарів грабіжники втекли.

ДОБРИЙ СПОСІБ ПЕРЕЖИТИ КРІЗУ.

Одна вчителька в Пукові, пов. Рогатин, взялася на добрий спосіб, щоби пережити теперішню господарську крізу. Кілька разів до року вона наказує шкільним дітям приносити їй усякі харчеві продукти, що хто має. Отже осіню каже приносити собі по кілька головок капусти, чи що іншого з городу, а перед святами, різдвяними та великодними, не погорджує ніяким „приносом". Діти самі не мають що зїсти дома, а „пані" несуть, бо бояться.

МИРОВІ РОЗМОВИ В ШАНҐГАЮ ПЕРЕРВАНО

ОДИН ЯПОНЕЦЬ ПОМЕР ВІД БОМБОВОГО ПОРАНЕННЯ, ДВА ІНШІ В ТЯЖКОМУ СТАНІ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — З огляду на бомбовий замах, доконаний проти високих урядників і военних у Шанґгаю, перервано китайсько-японські переговори в справі замирення в районі Шанґгаю. В тяжкому стані від поранення знаходяться японські члени делеґації для китайсько-японських переговорів.

Тяжко поранений бомбою президент японського товариства мешканців Шанґгаю, Кавабата, що відогравав велику ролю в життю Японців у Шанґгаю, помер у страшних муках. Ґенерал Уеда та японський посол у Китаю, Шиґеміцу, знаходиться в критичному стані. Обом зроблено операції й з їх тіл витягнено скалки від бомби, яких у тілі Шиґеміцу було більше як трицять.

Поліція арештувала того Корейця, що кинув бомбу. Він називається Кім Фуґ-Кі й ділав по наказу корейського революційного уряду, що міститься в Шанґгаю в француській концесії. Тому, що корейські революціонери мають тісний контакт з китайськими революціонерами, треба сподіватися, що японський посол у Китаю, Шиґеміцу, знаходиться в Манджурії. Особливо поіритувало Японців те, що майже всі вищі военні й цивільні достойники, котрі зібралися разом у Шанґгаю, більше чи менше поранені вибухом бомби й були загрожені вбивством.

ПРИЗНАЧИЛИ НОВИХ ЧЛЕНІВ МИРОВОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ.

ТОКІО — (Японія). — Уряд уже призначив нових членів мирової делеґації для переговорів з Китайцями в Шанґгаю. Замісць поранених, посла Шиґеміцу та ґенерала Уеди, призначено першого заступника міністра справ закордонних та ґенерала Таширо. Отже можна сподіватися, що переговори знову будуть продовжуватися. Ґенерал Аракі, военний міністер і лідер японських мілітаристів, не дав ще ніяких коментарів у справі бомбового замаху, а вичікує вислідів розсліду.

В певних колах в Токіо кажуть, що замах був інспірований Китаєм та комуністичною Росією. Колиб це підтвердилося, то треба надіятися певних кроків Японії проти Китаю й Росії.

БОЇ ЯПОНЦІВ З КИТАЙЦЯМИ.

ТОКІО (Японія). — З Манджурії приходять повідомлення, що японські війська в боротьбі з китайськими повстанцями на півночі Манджурії стрічають сильний опір зі сторони Китайців. Тому місцями точаться завзяті бої, в яких Японці з великим трудом перемагають переважаючі сили китайських повстанців.

ФІНАНСИ АНҐЛІЇ ПОПРАВЛЯЮТЬСЯ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Президент „Борд оф Трейд" Рунсімен на мітінґу в Нюкесл заявив, що фінанси Анґлії поправляються й з певністю тепер можна сказати, що для Анґлії кінець 1932 року буде значно ліпший від кінця 1931. Разом з тим він підкреслив, що спроба Ню Йорку перевести до себе фінансовий світовий центр з Лондону не повелась і Лондон далі лишається світовим фінансовим центром.

ДЕ ВАЛЄРА ЗДОБУВ БІЛЬШІСТЬ.

ДУБЛІН (Ірляндія). — Після довгої й упертої міжпартійної боротьби в соймі Де Валера здобув більшість посольських голосів за свій законопроєкт про виключення з конституції Ірляндії обовязку уряду присягати на вірність англійському королеви. За законопроєкт голосували 77 послів, а проти 71.

Де Валєра каже, що він не сподівається зі сторони Анґлії ніяких репресій і готовий для переговорів про заключення торговельних умов. Колиб Анґлія розпочала свої репресії, то він певний, що тоді вся Ірляндія обєднається для боротьби з нею.

НАРАДИ ВЕЛИКИХ ДЕРЖАВ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Тут відбулася нарада між представниками Америки, Британії, Франції, Німеччини та Італії в справі обмеження военних сил і підготовки держав до війни. Нарадою проводив Мек Донелд. Зі сторони Америки був присутний Стимсон. Сподіваються, що на протязі двох тижнів отсі великі держави прийдуть до певного порозуміння, що полекшить працю загальної конференції по обеззброєнню.

Конференція по обеззброєнню припинила тимчасово свої праці.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДОБРИЙ ПРИМІР

Коли ціла Америка застановляється над тим, як зарадити безробіттю, з Каліфорнії доносять про цікавий експеримент з допомогою безробітним.

Безробітних, які попали в поліційні суди як волокити та яких виловлено в „зупних лініях", висилано на лісні роботи в гори. Мали вони прорубувати лісні дороги та будувати гати проти лісних пожарів. За день роботи діставали вони мешкання, поживу й тютюн, разом вартости яких пятьдесять центів.

Не була це добра заплата й умовини праці були тяжкі, але всетаки в двацятьох таборах, у яких вони жили, не було ніяких поважних непорядків, бунтів, ні замішання.

Стейт Каліфорнія не має багато лісових урядників, і один урядник мусів заряджувати що найменше пятьдесятьма такими робітниками; пильнувати, щоби вони ставали на час на роботу, працювали без перерви, заховувалися відповідно супроти своїх товаришів, і таке інше, словом: урядники мусіли вдержувати робочу дисципліну в таборах. Хоч число тих „таборовців" було велике, то не записано ніякого поважнішого ні загальнішого поломання дисципліни. З людьми, що не хотіли оглядатися на інших, справлялися самі робітники у власних, установлених ними судах.

Хоч робота була тяжка, хоча природа часто робила ріжні шкоди в таборах, накладаючи на людей ще додаткову роботу; хоч робітники ріжнилися між собою віком, національністю, релігією, походженням і т. д., то всетаки вони справлялися зі своєю роботою досить добре. Заряд не завважав ніякої поважнішої недостачі. Досі стейт видав на цю пробу за останню зиму 100,000 долярів. У цей спосіб він прокормив тисячі безробітних, а крім цього вартість лісів у стейті зросла на 300,000 долярів.

Цей вислід каліфорнійської спроби звернув на себе увагу в інших околицях Америки. Коли лісові робітники дали собі раду з тяжкими умовинами з користю для себе, то чому не можна би зробити чогось подібного в інших околицях, якщо не з лісовим промислом, то з якимось іншим, наприклад, будівляним?

Видно, успіх такої спроби залежить передовсім від почуття робітників, що вони роблять якусь роботу, потрібну для суспільности. Коли так, то нема основи говорити, що проба, яка скінчилася так удачно в лісовому промислі, не повелася би в інших промислах.

ДЕНЬ ПЕРШОГО ТРАВНЯ

Від 1890 року зорґанізоване робітництво всього світа святкує день першого травня. Початок цьому святкуванню дала Американська Федерація Праці, яка на конґресі в Сейнт Луіс в грудні 1888 року постановила закликати робітництво світа врядити маніфестації з домаганням заведення восьмигодинного робочого дня, а також поширення інших прав робітнитва. Потім на Інтернаціональному Робітничому Конґресі в Парижі в 1889 році було ухвалено, щоб зорґанізувати інтернаціональну робітничу маніфестацію на день 1. травня 1890 року, бо на цей день Американська Федерація Праці закликала робітництво до маніфестації.

Конґрес кликав робітництво в кождій країні врядити маніфестацію в цей день з відповідними місцевим умовинам та робітничим потребам домаганнями. Основною ідеєю цього дня було установити одно спільне для робітництва всього світа свято труду, яке підкреслювалоб спільність інтересів всього світового робітництва. Особливо ідея цього свята першого травня розповсюднилася скоро в Німеччині, де навіть фабриканти часто звільняли своїх робітників на цей день з фабрик і заводів, щоб уникнути непорозумінь і не ставити робітництво перед потребою боротьби. Та в більшости країн, і навіть у Німеччині, знайшлося багато противників цього свята серед фабрикантів і заводчиків, а ще більше противилися йому уряди. Тому й розпочалася боротьба робітництва з урядами та з іншими противниками їх орґанізованости й світової солідарности.

Ця боротьба часто обезсилювала робітництво й завдавала велику шкоду зростови орґанізованости робітництва, а тому всі інтернаціональні зїзди, підтверджуючи необхідність святкування першого травня, завжди додавали до того, що робітництво має поступати відповідно до місцевих умовин; щоб не шкодити собі й не вносити дезорґанізації в свої ряди. Таке рішення запало на ціріхському Робітничому Інтернаціональному Конґресі в 1893 р., а передтим на брюсельському в 1891 році. Отсі два конґреси ухвалили такі резолюції з приводу першого травня:

1) „День першого травня вважається відтепер днем відпочинку для всіх робітників цілого світа; вважається днем, коли робітництво повинно засвідчити спільність своїх вимог та загальну солідарність. Це свято має бути днем відпочинку, наскільки це можливо по місцевим обставинам" (Брюсель 1891 р.).

2) „Ставиться в обовязок соціял-демократичній партії кождої країни перевести першого травня відпочинок робітництва й підтримати кожну спробу робітництва в цьому напрямку в кождій місцевости й кождими орґанізаціями робітництва".

3) „Маніфестація першого травня за восьмигодинний робітничий день повинна одночасно виявити тверду волю робітничої кляси знищити соціяльними перебудуваннями клясову ріжницю й таким чином стати на шлях, що веде до внутрішнього мира в кождім народі та мира всього людства" (Ці дві резолюції ухвалено на ціріхському конґресі в 1893 році).

Наскільки провідники робітництва вважали потрібним і необхідним збереження цілости робітничої орґанізованости, розросту їх орґанізації та неперервного скріплення; як провідники робітництва старалися, щоб разом з маніфестаціями першого травня не підорвати сили й орґанізованости робітництва, видно з тих обережних резолюцій, які тоді ухвалювано. Наприклад на зїзді німецької соціял-демократичної партії один з її провідників, котрий потім став у Німеччині проводиром комуністів, К. Лібкнехт, в Кельні в жовтні 1893 року поставив таку резолюцію:

„Відповідно рішенням Інтернаціональних Робітничих Конґресів у Парижі (1889 р.), Брюселі (1891 р.), Ціріху (1893 р.), німецька соціял-демократія признає перший день травня днем всесвітнього свята праці, присвяченого виявленню клясових вимог пролетаріяту міжнародньому братерству та всесвітньому мирови. Для достойного святкування цього дня робітництво має стреміти до відпочинку від робіт у цей день.

„Одначе тому, що при сучасних економічних умовинах у Німеччині це є неможливим, то зїзд рекомендує святкувати 1-го травня, разом з іншими маніфестаціями робітництва, відпочинком від праці тільки тим робітничим орґанізаціям, які можуть зробити це без шкоди для своїх економічних інтересів".

Отак говорив комуністичний батько Лібкнехт, якого теперішні большевики канонізували в своїх святих, а тимчасом його резолюція наскрізь угодова. Та Лібкнехтови це можна вибачити, бо він один мав більший розум ніж усі його спадкоємці разом, що тепер своїми маніфестаціями першого травня аґітують за деспотичний московський уряд, завдаючи тим велику шкоду зорґанізованому світовому робітничому рухови.

ШКОЛА ЯК ПОЛЕ ПОПИСУ ДЛЯ БАТЬКІВСЬКОЇ АМБІЦІЇ

Батьківська амбіція щодо дітей, дивним дивом, вибирає собі за арену діточу школу. Дивно це тому, бо батьки звичайно не мають багато спільного зі школою та самі займаються іншими, а не інтелектуальними заняттями. Та якраз майже всі амбітні батьки пошпотуються через цей шкільний поріг і на ньому якраз розбиваються їх виховничі зусилля.

Чому це має бути якраз так, цим думаючі люди вже здавна займаються, а займаються цим питанням тому, бо без розвязки питання про походження явища не можна родичів з того вилічити. Та здається, що лічити родичів тут дуже тяжко, бо коли родичі вбили собі в голову, що їх дитина має показатися перед іншими дітьми та збудити подив або зависть родичів інших дітей, то школа являється майже одиноким полем попису. Старші люди мають цих піль для попису багато — дитина тільки одно. Дотого родичі, яких заняття не належить до так званих інтелектуальних, звичайно відчувають надзвичайний, просто ненормальний пошанівок для інтелектуальних занять. Для них гарні ноти в ріжних наукових предметах, наукові відзначення, навіть пересування з нижчої до вищої кляси стають видимим знаком загальної вищости. Дитина, яка вміє показати, що вона щось знає, викликує легко враження, що вона краща від тих, які чогось не знають. І знання дитини легко можна змірити. Знання ріжних дітей легко порівнати та сказати, котра з них знає більше та наскільки знає більше. Цього вже не можна сказати про старших, де суму знання зміряти тяжко, де через те неук часто уходить за всезнайка.

Взагалі знання дитини з усіх сторін діточої душі надається до мірення. Змірити вдачу, характер, звички дитини та сказати, котра дитина й наскільки краща від другої, багато тяжче, а деколи й зовсім неможливо. Через те й родичі приймають з розмірним спокоєм факт, коли вчитель дасть дитині кепську ноту зі знання, але розгорячкуються, коли вчитель дасть злу ноту з поведення або характеру.

Ці всі обставини й справляють це, що амбітні родичі немовби змовилися, що їх діти мають announcing...

Ці всі обставини й справляють це, що амбітні родичі немовби змовилися, що їх діти мають пописуватися одно поперед другого на полі знання.

Зачинають родичі це дуже рано. Заледви дитина навчилася говорити, а вже родичі кажуть дитині пописуватися. Приходять гості, а мати кличе свою дитину та завдає їй якесь питання; відповідь на те питання має викликати здивування серед гостей. Дитина звичайно соромиться, і це зовсім зрозуміле, бо мати засоромиласяб теж, якби так їй хтось при чужих людях казав відповідати на поставлені питання. Дитина часто боїться, головно, коли гостей багато, і всі вони насіли на дитину нагло й великою гурмою. І цей страх теж природний, бо й матір збояласяб теж, якби їй трапилося щось подібного: Та амбітна мати на це не зважає. Вона штовхає дитину наперед, повторяє їй питання вже голосніше, вже дещо подражнено, та настоює на відповідь. Поденервований голос матери каже дитині добре, чого вона має сподіватися, як не потрапить на добру відповідь, а через її поденервування правдоподібність доброї відповіди зменшується. Дитина звичайно кидається на остаточний діточий ратунок: сльози. Мати витручує її тоді з хати, кажучи їй у слід, що вона зла, нечемна, вперта, забудькувата, або щось подібного. Дитина відходить принижена, засоромлена. Мати теж принижена, і вона буде старатися, щоби на другий раз її компромітація не повторилася. Вона наперед навчає свою дитинку пописові кавалки, але дитина тепер ще скорше помилиться, ніж передше, бо в її память вбилася добре невдача при першій пробі. І так, чим більше матір старається, тим більше її попис з дитиною не вдається, поки остаточно дитині не вбеться зовсім добре в голову, що їй нічого не вдасться.

Коли відтак дитина приходить у школу, то така мати жде, що школа зробить з дитиною те, чого вона, мати, не потрапила зробити, себто, що аж тепер у школі дитину навчать чогось такого, що матери буде можна тим похвалитися перед сусідами. І тепер мати слідкує за школою дитини, випитує вчительок, як дитина вчиться, ходить на пописи, підбехтує дитину до науки і пописів. Зацікавлення матери й батька поступами дитини в науці — добра річ для дитини, але тільки тоді, коли родичі в своїм зацікавленню виходять з інтересів дитини, а не з інтересів своїх. Коли родичі дивляться на дитину як на будучу дозрілу людину, що має право до самостійного життя, то родичі будуть тішитися тільки тим, що пожиточне й корисне дитині. Зате, коли родичі дивляться на дитину як на свою приватну власність, як щось у роді кота, пса або корови, що має дати вдоволення їм, у цьому випадку заспокоїти їх чувства приниження з браку науки, тоді з цього може вийти тільки клопіт для дитини і для родичів.

Антін Чехов.

ВІДСПІВАНА ПІСНЯ

(Із недрукованих оповідань).

Комік Василь Василевич Світловидів, сильний пядесять вісім-літній мущина, пробудився та розглядався здивовано. Перед ним по обох боках невеличкого зеркала догоряли дві свічки. Непорушне, марудне, слабе полумя ледви освічувало простір, повен тютюневого диму, з деревляними, біленими стінами. Довкола видно було сліди недавньої пиятики. Мусіло там бути гучно. На кріслах і на долівці лежали порозкидувані блюзки, штани, часописи, один плащ із пестрою підшивкою та один циліндер.

— Боже, то я в ґардеробі! — озвався комік після того, як розглянувся. — А то дивне! То я коли заснув?

Він наслухував. Царила мертва тишина. Нараз пригадав собі, що сьогодні був його бенефіс і що він грав дуже добре, що на кождій перерві обступали його прихильники та що він пив багато коняку й вина.

— Колиж то я заснув? — сказав він ще раз. — Ах, ти, бурмило! ти бурмило! — говорив він до себе. — Ти старий псе! То ти аж так підпив собі, що сидячки заснув! А то справді чудове!

Йому виглядало воно смішне. Він сміявся по пяному, а кашель переривав йому. Потім узяв свічку в руку, вийшов із ґардероби та виступив на сцену. Тут було пусто й темно.

— Юрку! — кликнув комік. — Юрку, чорте! Петрусю! Ви певно вже спите? Юрку-у-у!

— У-у-у! — почувся відгук.

Колиж пригадав собі, що Юрко та Петрусь дістали від нього по три карбованці з нагоди його бенефіту, то ледви чи вони лишилися в театрі, коли мають такі гроші. Він сів на стільчик і поклав свічку перед себе на долівку. Голова тяжіла йому, в усьому тілі відчував ділання алькоголю.

— Мені здається, начеб мені в роті переночувала ціла швадрона, — промимрив він і сплеснув. — Ах, я старий дурень, щоби бодай стільки був не пив! Більше я вже не повинен зробити того ніколи! Тепер болить мене в крижах, голова мало не трісне, чую холод на всьому тілі... це старість.

Він глядів перед себе. Ціла саля здавалася величезною, бездонною, чорною ямою, наче широко роззявлена паща, з якої глядить на нього холодна, понура темрява. Ця, все така скромна та добродушна саля, тепер, у ночі, здавалася бездонною, порожною, наче могила, та немилосердною. Комік ще раз глянув у темряву, потім знову звернув очі на свічку та далі мимрив собі під носом:

— Так, це старість. Тепер уже чоловікови не поможуть ані жарти, ні небилиці, ні мудрування: пятьдесять вісім літ!... Він засвистав. — Що ще чоловікови з життя? Ба, серденько... То смішне; від трицять лятьох літ я вже актором, та нічю бачу театр, здається мені, вперше... То дивне, далебі... Так, уперше! Аж морозить... Юрку! — кликнув він знову та встав. — Юрку!

— У-у-у! — відповів відгук.

Та рівночасно об його вухо відбився голос дзвонів на утреню. Він перехрестився.

— Боже, яке це дивне! — шептав він. — Колиб чоловік хотів сидіти тут усю ніч, то міг би вмерти зі страху. Тут дійсно можна викликати духів.

При слові „духи" йому стало моторошно... Тихий вітер і блимання світла розбуджували уяву до крайности. Комік скорчився, нагнувся до свічки та боязко, наче дитина, зиркнув у темряву. Його лице, обезображене акторськими барвами, виглядало тупо, майже глупо. Він не досягнув свічки, а зірвався та впялив очі в темряву. Хвилину не міг видушити з себе ні словечка. Та потім, із переляку, схопився за голову та став тупати ногами.

— Хто ти? — скрикнув він пронизливо. Його голос здавався чужим йому самому. — Хто ти?

У бічній льожі стояла якась біла постать. Коли світло падало туди, можна було розріжнити дві руки, голову, а навіть велику сиву бороду.

— Хто ти? — повторив комік майже розпучливо.

Біла постать виповзла з льожі, скочила до орхестри та підходила беззвучно до сцени.

— Це я! — сказала постать.

— Що за „я"?

— Я... я, Микита Іванович ... суфлер... прошу вас, не бійтеся.

Комік дріжав, із жаху малощо не збожеволів, змучений упав на столець, голову похилив на груди.

— Це я! — повторив тимчасом жилавий, лисий мущина, з великою сивою бородою. Він був босий, а на собі мав лише білля. — Це я, суфлер.

— Боже... — простогнав нарешті комік і потер собі долонею по чолі. — Це ти, Микитко? Чо... чомуж ти тут?

— Я ночую тут у льожі. Яж не маю нікого. Лише прошу вас, будьте такі добрі, не кажіть нічого Олексієви Томовичеви.

— Так це ти, Микитко... — бурмотів змучений комік і простягнув до нього дріжучу руку.

— Боже, Боже! Шіснацять разів викликали, три вінки й багато інших дарунків... усі одушевлялися, а таки ніхто не збудив пяного дідуся та не підвів його додому. Таж я вже дідусь, Микитко. Мені пятьдесять вісім літ. Тай хорий я! Душа скучає.

Комік витягнувся, та дріжучи на всьому тілі, поцілував суфлера в руку.

— Не відходи від мене, Микитко... — лепетів він наче в горячці. — Я старий та немічний, пора мені небаром умирати... Я боюся!

— Пора вам іти додому, Василю Василевичу! — сказав Микита лагідно.

— Ні! Я не маю ніякого дому!

— Ах, Боженьку! Невжеж ви забули, де живете?

— Я не хочу йти там, не можу... — мимрив комік.— Там я самий... Таж я не маю ні душі на світі. Микитко, ні свояків, ні жінки, ні дітей. Я сам один, як той палець. Як умру, ніхто навіть не подумає про мене.

Дріжання з коміка перейшло й на Микиту. Пяний та схвильований дідусь шарпав його за рукав, корчево стискав його руку та замазав її сльозами й фарбою. Микита корчився з холоду та здвигав плечима.

— Я боюся самотини! — лепетав комік. — Нема тут нікого, що мене тепер, коли пяний, потішив би та поклав би мене до ліжка. До кого я належу? Хто мене потребує? Хто мене любить? Ніхто мене не любить. Микитко!

— Публика любить вас, Василю Василевичу!

— Публика забралася тай спить... Ні, ніхто не може стерпіти мене, ніхто не хоче мене... Не маю ні жінки, ні дітей...

— Та це ще не причина для смутку!

— Таж я жива людина. Я шляхтич, Микитко, син давнього роду... заки я попав у це багно, я був при війську, при артилерії... Коби ти був бачив, який із мене був юнак, гарний, запальчивий, відважний... А який потім із мене був актор! Боже! Де це все дінулося? Де ті часи?

Він сперся на руку суфлерови, а потім підвівся та став кліпати очима, начеб із кромішньої темряви попався в яскраво освітлену кімнату. Великі сльози котилися йому по лиці й осталяли стежки на верстві фарби.

— Що це за часи були? — фантазував він дальше. — Я заглянув тепер у цю яму й усе пригадалося мені... усе! Ця яма вкрала в мене трицять пять літ мого життя... а яке це було життя, Микитко!... Як я ще був молодим актором, та саме захопився акторством, полюбила мене одна жінкка за мою гру... Вона була гарна, струнка наче пінія, молода, невинна, розумна та запальчива, наче ранішня зоря в літку! Тоді то вірив я, що на світі й тоді може бути ясно, коли сонце не світило би. Бо супроти краси тієї дівчини безсильною була і ніч і темрява.

Комік говорив із запалом, із патетичними рухами. Перед ним стояв босий Микита, лише в біллі, та слухав його. Обох окутувала темрява, з якою слабе полумячко свічки ледви боролося. То була дивна, небуденна сцена, якої не знає ніякий театр у світі, а не було тут ніякого глядача, лише бездоння — театральна саля.

— Вона мене любила! — говорив комік, хапаючи повітря. — Та що сталося? Тямлю: я стояв перед нею, так як оце стою перед тобою... Вона була гарна, як ніколи досі, а глянула на мене так; до смерти не забуду, як вона тоді гляділа на мене! Запаморочений та одушевлений припав я до її ніг і благав щастя... — Комік віддітхнув глибоко та говорив далі тихіше:

— А вона сказала: „Покиньте сцену!" Розумієш? Вона могла любити комедіянта, одначе не могла бути його жінкою! Пригадую собі, що я ще тогосамого дня мусів грати... Мав я там звичайну ролю, ролю блазна... Я грав, та мені здавалося, наче в серце впилася мені гадюка. Театру я не кинув, та вже тоді отворилися мені очі!... Я зрозумів, що я невільник, іграшка чужих забавок. Я втратив віру у святість мистецтва. Я зрозумів, що це все лише обман. І навіть публику прозрів я наскрізь! Відтоді не вірив я вже в ніякі оплески, в ніякі вінці, в ніяке одушевлення! Так, мій

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

АМГЕРСТ, МАСС.

Виступ **Школи Українських Національних Танків.**

В суботу, дня 16. квітня, відбувся перший виступ української молоді зі Савт Дірфілд та Лудлов, Масс., з українським національним танком та піснею в Амгерст, Масс., в Тавн Гол Одіторіюм. Отсе був виступ Школи Українського Національного Танку В. Авраменка. Дійшло до нього по упертій і тяжкій праці ось як:

Дня 28. вересня 1931 року вступив я до Месечусетс Стейт Каледж для продовження моїх студій по агрономії. На помешкання приняв мене Українець Андрій Олексів. Коли цей громадянин довідався, що я є бувший інструктор школи В. Авраменка, підняв питання, чи не міг би я в цих околицях заложити школу. Зазначую „в околицях", бо в самому місті Амгерст є дуже мало Українців, але в околиці Амгерст є значне число Українців-фармерів.

Так я з громадянином Олексівом поїхав до поблизького міста Савт Дірфілд, де є маленька українська громада і де є також українська греко-кат. церква. Коло цеї церкви гуртуються громадяни з Амгерст, Савт Дірфілд, Дірфілд, Шелборн Фолс і інших сусідніх міст.

По короткій нараді вибрано шкільний комітет, до складу якого увійшли громадяни: Степан Мельник, Микола Рева та Олекса Сельський.

Шкільний Комітет подбав уже про заложення школи танків. Але коли вчити? Я, як інструктор танків, обтяжений своєю працею протягом тижня в каледжі; а учні, діти околичних фармерів, не мають можливости вечерами відвідувати лекції, бо далеко мешкають і декотрим приходиться ходити пішки 3—4 милі, а це не є приємною річю, особливо в зимову пору.

Тоді я вирішив використати неділі і в ці дні провадив навчання від 12 до 3 години пополудни, себто по Службі Божій. При кінці жовтня прибули до мене громадяни з Лудлов, Масс., з проханням, чи не міг би я і в них заложити школу укр. нац. танку.

Знову виринуло питання: коли вчити? В будні дні не маю часу, хіба в неділю від 5 до 8 вечером. І так сталося. І я і діти посвятили протягом 6 місяців дні відпочинку, по шкільній праці в американських школах, на вивчення українського мистецтва-артизму.

В суботу, дня 16. квітня, наші діти показали американському інтелігентному суспільству міста Амгерст (тут є два каледжі, середня школа й інші школи), чий вони діти і з якого культурного народа вони походять.

Щира подяка належиться батькам учнів, що вони не пожаліли коштів у такі тяжкі часи. Мушу зазначити, що батьки учнів належно оплатили мою працю, чим вони дуже полекшили моє фінансове питання, як видатки за моє перебування в каледжі.

Велика подяка належиться п. Котовичеви, пані Пилипець та панночкам Бугуславській та Янишин за співпрацю по влаштуванню виступу.

Вище я зазначив, що виступ української молоді був з танцями і піснею.

На прохання громадян з Лудлов о. Климович зорганізував маленький хор. Цей гурток співаків приймав участь в цьому виступі, чим значно збільшив і прикрасив програму виступу.

Цей виступ є предвістником і розголосом між чужинцями щодо майбутнього великого виступу в дні 11. травня в місті Голійок, де виступатиме хор О. Кошиця й танцюристи під проводом балєтмайстра Василя Авраменка.

Про влаштування цього святочного виступу в честь 200-ліття Ю. Вашінгтона подбали громадяни з Голійок, Амгерст, Савт Дірфілд під проводом громадян Вавришина, Сердинського, Климка й інших. Опису виконання програмових точок виступу я навмисно не описую, бо думаю, що хтось з присутних на виступі подасть про це вістку до преси.

Ів. Шило.

ДЗВОНЯТЬ ДЗВОНИ.

Гей дзвонять дзвони у Ріднім Краю
Христос воскрес! Христос воскрес!
А іхній гомін несесь луною
Від землі аж ген до Небес.

І гаснуть зорі ген ген на сході,
Світить огнем блакит небес,
Сходяче сонце світ сповіщає:
Христос воскрес! Христос воскрес!

Уся природа кругом радіє,
Пташки співають, шумить ліс,
Ріки й потоки шумно шепочуть:
Христос воскрес! Христос воскрес!

І люд прибитий вірить в побіду,
На поклик цей до храму йде
І там співає пісню воскресну
І воскресения волі жде.

Анастасія Рибакова.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Театральна вистава.

Відділ 18 ОДВУ В Пасейку, Н. Дж., засновано дня 15. березня 1931 р. на зборах Тов. Української Січи, від. 182 У. Н. Союза в Кліфтон, Н. Дж. Заснував його наш товариш Володомир Черватюк, при помочи М. А. Пипюка. Першими членами вписалися: М. А. Пипюк, М. Швець, Іван Живицький, Іван Роздзябік, Григорій Яськів, Григорій Копач, а потім за один рік відділ зріс до 30 членів. Всі члени ОДВУ своїми лептами помагають своїм братам у Рідним Краю боротися за незалежність України.

За рік свого існування ОДВУ влаштувало три підприємства: концерт в честь Ю. Головінського, протестаційне віче проти гнобителів українського народу та театральну виставу дня 17. квітня 1932 р. Члени гарно відограли дві невеликі театральні штуки. Саля української православної церкви була набита по береги. Перед початком вистави тов. М. Швець, писар рекордовий, привитав гостей кількома словами та просив дітей, щоби стримувалися підчас гри від розмов, вештання та сміху.

Аматори, що грали в штуках, були: панна Швець, С. Давидович, І. Дидьо, О. Березівська, панна Марія Боднар, М. А. Пипюк, Н. Максимюк, І. Мельцик, молодий хлопець, роджений тут в Америці, М. Роздзябік, школяр С. Пипюк, панна Оля Дидьо, молода ще дівчина. Режісером був Пилип Гулька. Всі аматори свої ролі виконали дуже добре, а співом захоплювали слухачів, за що отримали великі й гучні оплески.

Предсідатель ОДВУ, М. А. Пипюк, подякував публиці, що численно прийшла подивитися на штуку, котру давало ОДВУ, а дохід з чого призначено на визвольну боротьбу з нашими відвічними ворогами, з Ляхами і Москалями, й закликав Українців приступати до організації, без ріжниці віроісповідання чи іншого переконання, як і без ріжниці полу.

Потім аматори й присутні гості відспівали український національний гимн і публика спокійно розійшлася домів.

Свій.

Обережне бажання.

При ліжку вмираючого пацієнта:

— Скажіть, добрий чоловіче, чи маєте ще яке бажання?

— Так, пане докторе. Я просив би іншого лікаря.

— Коли ви поправді пізнали та полюбили вашу жінку?

— Га, бачите: насамперед я полюбив її, а щойно потім пізнав.

—o—

— Бійся Бога, а ти навіщо обтяв хвіст свому собаці?!

— Бо він усе вимахував ним, як теща приходила до нас.

—o—

Основна зміна.

Давніше при шлюбі присягали: „і не покину тебе аж до смерти". Сьогодні говорять те саме, а думають: „і не покину тебе аж до... розводу".

Література й життя.

Судця: А з чого свідок має гудза на голові?

Свідок: То жінка кинула мені в голову другим томом „Взірцевого подружа".

любий! Вони оплескують мене, купують за карбованця мою фотографію, а всеж я таки чужий їм усім; я для них не маю більше вартости, як щонебудь інше, що вони можуть купити за кілька карбованців. Тому, що це належить до доброго тону, вони стараються зазнайомитись зі мною. Та ніколи в світі не понизилися би вони аж так, щоби віддати за мене свою дочку чи сестру. Я їм не вірю, ненавиджу їх! Всі вони чужі для мене.

Направду, ви вже мусите йти додому! — відважився суфлер запримітити ще раз.

Та я бачу їх наскрізь! — сказав комік і погрозив пястуком темній салі. — Я вже тоді зрозумів був усе... ще як я був молодий... Багато коштувало воно мене, Микитко! Після тієї пригоди життя для мене втратило всяку вартість. Я жив з дня на день, не бачив перед собою ніякої мети. Я грав комедію, жартував і чимраз більше затрачував акторську божеську схожість... Ах! Зїла мене оця діра! Давніше я того не відчував, одначе тепер ... як пробуджуся та думками гляну позад себе... пятьдесять вісім літ стоїть поза мною! Тепер я старий! Пісня скінчилася!

Комік дріжав і старався схопити повітря... Коли Микита трохи пізніше відвів його до ґардероби й там узявся роздягати його, комік, зовсім зломаний на душі, розплакався наче дитина.

Михайло Зощенко.

ТЯЖКА МОВА

Любі горожани! Тож бо то тяжка ця російська мова! Страшно трудна!

Найважніше — заграничних слів у ній до чорта тай ще трохи. Візьмімо хочби наприклад французьку мову. Все гарно та зрозуміло. Кескесе, мерсі комсі—самі, попробуйте лише звернути увагу, чисто французькі, природні, зрозумілі слова.

А вийдьмо тепер із російським реченням — волосся дубом стане. Всенька мова аж ряба від слів заграничного, мрячного значіння.

Вимова через те трудна, псується віддих і нерви мають люди надшарпані.

Був я, знаєте, цими днями свідком розмови. На зборах. Розбалакалися мої сусіди.

То була дуже мудра й інтелігентна розмова. Та я, людина без вищої освіти, розумів лише пяте через десяте та нацурював цікаво вуха.

Почалося з дрібнички.

Мій сусід, ще нестарий, бородатий чоловік, звернувся до сусіда з лвого боку та спитав ввічливо:

— Скажіть, товаришу, чи то буде пленарне засідання, чи яке інше?

— Пленарне, — пояснив недбало сусід.

— Бач — здивувався перший — тожбо то я дивлюся, приглядаюся — здається мені, начеб пленарне.

— Можете бути спокійні — відповів поважно другий. — Нині дуже пленарне тай кворум такий зібрався, що аж любо.

— Направду? — спитав сусід. — Кворум також зібрався?

— Далебі, — сказав другий.

— І щож той кворум задумує?

— Та нічого, — відповів трохи збентежений сусід. — Зібрався тай кінець.

— Скажиж, будь ласка, — похитував головою зажурений перший сусід. — І про що йому йде, га?

Другий сусід розложив безрадно руки та глянув строго на товариша, потім докинув, ласкаво всміхнувшися:

— Мені здається, що ви, товаришу, не похвалюєте тих пленарних засідань... А вони мені наче ближчі. Якось усе в них, уважаєте, відбувається мінімально, згідно з денним порядком... Хоч, признаюся щиро, я відношуся доволі перманентно до тих засідань. Така то, вважаєте, індустрія, з пустого в порожне.

— Не все так буває, — обороняв перший. — Самособою, коли глянути з точки погляду. Станути, вважаєте; на точці погляду тай відтам, себто з тієї точки, цього не перечу, — індустрія конкретно.

— Конкретно фактично, — поправив строго другий.

— Згода, — притакнув перший. — Можна й так. Конкретно фактично. Хоч я часом...

— Все, — перебив коротко другий. — Все, поважаний товаришу. Головно, коли після промов підсекція збирається мінімально. Тоді дискусії, тоді й крику, що аж страх.

Війшов на трибуну чоловік і дав знак рукою. Затихло. Тільки мої сусіди, що запалилися були розмовою, не відразу змовкли. Перший сусід ніяк не міг погодитися з тим, що підсекція збирається мінімально. Здавалося йому, що підсекція збирається якось інакше.

Стали їх успокоювати. Сусіди здвигнули плечима, замовкли. Потім перший нахилився над другим і спитав пошепки:

— А хто це?

— Цей? То буде президія. Дуже дотепна людина. І знаменитий бесідник. Усе говорить дотепно, згідно з денним порядком.

Бесідник простягнув руку та став говорити.

А як вимовляв високопарні фрази заграничного, мрячного значіння, мої сусіди похитували поважно головами. При цьому другий сусід поглянув гостро на першого; хотів доказати, що правда в щойно покінченій суперечці є по його боці.

Не легко, товариші, говорити по російськи!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес! Христос воскрес!
Пісня залунає.
Україна, Ненька наша,
Діточок скликає.
Лиш кликнула — посходились
Діточки до хати.
„Щож за новину розкажеш,
Люба наша Мати?"
„Христос воскрес! Во істину!"
Заридала Мати,
„Не всі ви тут, мої діти,
Деж вас всіх шукати?
„Одні пішли на чужину,
Мене призабули,
Других ворог з світа зглядив,
А треті поснули".
Вперла мати з очей сльози
Кличе на чужину:
„Поратуйте мене, діти,
Бо без вас загину.
„І ті, що сплять, пробудіться,
Не час тепер спати!
Поратуйте в тяжкім горю,
Бо яж ваша мати".
„О, не страждай, наша Нене,
Просим Тебе — діти;
Ми за Тебе будем битись,
Будемо терпіти.
„Будем битись з ворогами
До живої крови,
Лиш за Тебе, наша Нене,
З щирої любови.
Христос воскрес! Христос воскрес!
Разом заспіваймо,
А воскресне Україна,
Лиш Їй помагаймо.

Катерина Сарабун.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

НЮ ЙОРК, Н. Й. Відділ 204 повідомляє своїх членів, що збори відбудуться 5-го мая ц. р., в год. 8.30 ввечір, в галі У. Н. Р. Клюбу, 46 Ст. Маркс Пл. Всі члени мають бути на тих зборах просутними. — М. Близнак, секр.

РУМУНСЬКІ ПРИПОВІДКИ.

Ліпший соломяний мущина, ніж золота жінка.

Я шляхтич, ти шляхтич — а хтож чиститиме нам чоботи?

Хто попарився на горячій зупі, дмухатиме на квасне молоко.

Заки купиш хату, старайся конче настроїти для себе сусідів.

Там, де є обильна кухня, годі рахувати на добру спадщину.

Хто йде голодний спати — напевно не задовжився.

ЗІ СПОРТУ.

CARTERET, N. J.

Last Saturday, April 23-rd, the Jersey City Cossacks, representing the Jersey City Social and Athletic Club, met and defeated the highly touted Carteret Ukrainian Social Club. The basketball game was played at the Carteret High School Gymnasium which was jammed to capacity. The Cossacks thought this was to be a championship game to proclaim the championship of Ukrainian Basketball Teams in New Jersey, but it wasn't until after the game that the Cossacks discovered that Carteret had suffered defeat at the hands of the Newark Ukrainian Sitch A. A. the previous week. As the Cossacks hadn't met the Newark Sitch, there can't be any championship team this year. Let us hope that next year there will be a regularly organized league of Ukrainian basketball teams in New Jersey.

The Cossacks had little difficulty in subdueing the Carteret team as the Carteret leading scorer, Kleban, was held to one point by Uhorchak who captained the Jersey City Cossacks. Uhorchak in 1930 and 1931 earned his varsity letter at the Rutger's University, College of Pharmacy where he helped to win the championship cup for Rutgers in the Eastern Intercollegiate Pharmacy Leagues. Saturday he played a guarding game, allowing his mates to do all the scoring.

The individual scores follow:

Jersey City Cossacks:

	Goals	Fouls	Total
Zanzser f.	8	0	16
Thompson f.	2	0	4
Stetz c.	3	0	6
Uhorchak g.	1	0	2
Gutlier g.	2	0	4
Pesin g.	2	0	4
Totals	18	0	36

Carteret Ukr. Social Club:

	Goals	Fouls	Total
Kleban f.	0	1	1
Hamulak, Joe. f.	0	0	0
Mortsea c.	5	0	10
Dymitrew g.	2	0	4
Bubnick g.	0	1	1
Wuy g.	0	0	0
Markowitz g.	1	0	2
Humulak, John g.	1	0	2
Pukas g.	0	0	0
Totals	9	2	18

Score by Quarters:

Jersey City	12	14	20	36
Carteret	0	9	13	20

Referee **John Bubnick**,
Time **Mike Gregas**,
Score **Dorothy Zlezuk**.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

THE WEEK'S SURVEY.

Ukraine's Defiance of Soviet.

The Ukrainian Nationalist movement is causing grave concern in Moscow. This is not to be wondered at, as Russia largely depends upon the Ukraine for her suplies of grain. Recently these supplies have been falling off, due partly, it is said, to the failure of last year's crops, but principally to the passive resistance offered by the Ukrainian peasants to the Soviet policy of collective farming. The peasants welcomed the revolution, which gave them the ownership of their land, and they quickly developed a sense of private property. They object now to Stalin's Collectivist Agricultural System, which would take from them the fruits of their toil, and consequently they refuse to cultivate the land beyond the extent necessary for their own support. Stalin must walk warily in the Ukraine, for the secession of this fertile province would spell starvation in the rest of Russia.

(**Irish Weekly Independent**, March 26, 1932).

—o—

28 FOLK DANCE GROUPS APPEAR AT FESTIVAL.

400 Persons Participate in Program of the English Folk Dance Society.

The sixth annual festival of the English Folk Dance Society was held yesterday afternoon in the Seventh Regiment Armory. Approximately four hundred dancers participated, representing twenty-eight folk dance groups from various places in the Eastern States. Among them was an international group from the Folk Festival Council composed of Ukrainians, Danes, Swedes and Italians who have learned the English dances in addition to their own. Country, Morris and sword dances were given, including several dances not previously seen at these festivals. The Ab-Music was supplied by an ornual feature, was again impressively performed.

After the regular program the audience joined in the performance of four country dances. Music was supplied by on orchestra, from the Yorkville Settlement Music Sshool and for the first time was electrically amplified. This produced a synchronization of movement which heretofore the size of the hall had made almost impossible. The festival was a benefit for the Musician's Emergency Aid.

(**New York Times**, April 24, 1932).

ТАЛАНОВИТА УКРАЇНКА.

Щоденник "The Border Cities Star", який виходить у Віндзор, Онтеріо (Канада), помістив у числі з 27 квітня 1932 р. світлину (фотоґрафію) панни Стенії Вербовецької. Над світлиною є напис "Stephania Is Versatile", а під світлиною видрукувані отсі похвальні слова:

"If anybody is giving out prizes just now for versatility, hand one over to Miss Stephania Werbowetsky. All she did to merit such an award was to win three "firsts" in as many departments at recent Y.M.Y.W.C.A. Hobby Show. Miss Werbowetsky won the first prize in Senior Music with her vocal solo; first in Senior Oratory, and carried off the other first prize in Household Arts with a fine display of Ukrainian embroidery. This talented girl is a junior student in Windsor-Walkerville Technical School, and was born in Canada."

UKRAINIAN FESTIVAL TAKES PLACE SUNDAY.

Hundreds of dancers and singers garbed in the colorful costumes of Ukrainia, will come by special trains and busses to Washington next Sunday to take part in elaborate exercises in memory of George Washington, in this Bicentennial year of his birth.

The exercises will begin by a pageant at the Sylvan Theater in the Monument Grounds, at 3 o'clock in the afternoon. On May 1 of this year, according to the old calendar, falls their Easter, which in their traditions is closely connected with pre-Christian Spring festivals, celebrated at the sight of awakening new life of nature. A folk dance, called "Hayevka," a dance pageant dating to those early ages when the Ukrainians paid homage to the sun as a god, will be presented by the Ukrainian group at the Washington Monument as a symbolic glorification of the Ukrainian immigrant's awakening to a new life in America.

Another part of the Bicentennial festivities by the Ukrainian group will be the concert by the Ukrainian National Chorus, conducted by the world-famous conductor, Alexander Koshets, to be given at the Washington Auditorium, Sunday evening.

(**The Evening Star**, Washington, D. C., Wednesday, April 27, 1932).

—o—

THE UKRAINIAN EXHIBITION AT PUBLIC LIBRARY.

By John Dennis Perch.

An exhibition of unusual interest and character is that of Ukrainian textiles and handicraft now current in the art gallery of the Public library. It is being sponsored for cultural and educational purposes by local patronage through the efforts of the International Institute of the New Haven Y. W. C. A. under the direction of Miss E. M. Tanner, assisted by Miss Long, Slavic secretary, and Ukrainian students of this city.

The exhibit, consisting chiefly of hand-made tapestries, window drapes and embroidered linen and several examples of exquisite hand-carving and weaving, is a rare collection of modern and antique pieces belonging to Mrs. Skubova of New York city, and has been shown in several large cities in the east and middle west. Some of the tapestries are centuries old; one in particular, a handsome woolen wall piece done in a green scheme, was made in Kiev, Ukrainian capital and historical city, 250 years ago; and some of this beautiful handiwork was produced in idle moments by Ukrainian political prisoners, working under adverse conditions with such meterials as were available, an odd example of which is a charming bracelet built up with delicate chains and ornaments made entirely from horse hair, which could easily be mistaken for ivory. It is priceless to its owner, and as a piece of art work, it shows evidence of infinite pains and patience of a true craftsman.

There is on display a Ukrainian bed with its colorfully embroidered linen. According to the custom of the people, wealth and social standing is indicated by the number and the quality of ornamented covers and embroidered pillows and cushions placed on a bed. The attendants of the gallery are attired in national Ukrainian costumes, demonstrating the practical use of these picturesque ensembles, composed of linen blouses, woven skirts and woolen vests; several strings of coral beads, and head piece of gay blossoms, the latter ornament being worn by girls only.

Ukrainian ornament in textile design is based on the geometric pattern. From the minutest detail to the complete compositions the square and the triangle are the structural elements used. The predominating color in embroidery is red and black on white background. Yellow and azure or gold and sky blue are the national Ukrainian colors and many beautiful things are designed in this scheme, particularly where the national emblem is involved. There is a coat of arms on display, made by Mrs. Skubova, the motiff of this shield being a patriotic monogram interlaced into a three-pointed spearhead. Mrs. Skubova demonstrated with tried dexterity the spinning outfit used by Ukrainian peasants today.

The richly carved wooden plates and miniature boxes inlaid with colored material are masterpieces in ornament. Aside from native tendencies and spontaneous development, there is a decided Byzantine influence in Ukrainian art as well as in its culture and religion which were derived principally from the East by way of ancient Byzantium.

Tonight at 9 o'clock a Ukrainian chorus will present a number of Ukrainian songs at the exhibition.

The show is open all this week from 2 to 6:30 in the afternoon.

(**The New Haven Journal-Courier**, Wednesday, April 27, 1932).

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТАРЗАН І НЕВІДОМА ІМПЕРІЯ.

(24)

Тарзан схопив імператора одною рукою, за ковнір, а другою попід його золотий панцир. Сублятус ще більше скорчився в той час, як воїни кинулися зі списами ратувати його. Та Тарзан уже тримав перед собою імператора й ним боронився, як щитом. Він відмахувався імператором на всі сторони, а той зі страху лише йойкав та стогнав. Воїни не могли влучити списами Тарзана, бо боялися, щоб не вдарити свого імператора.

Нарешті Тарзан почав робити собі дорогу геть із салі. Імператор трохи опамятався й скомандував, щоб воїни не нападали на Тарзана, бо Тарзан убе його. Тарзан сказав перекладачеви: „Скажи їм, що коли мені не дадуть спокійно вийти з цієї салі на вулицю, то я на їх очах задушу Сублятуса! Я йому скручу карк умить, як тільки хто доторкнеться мене рукою, чи списом!" Перекладач, також переляканий, ледви переклав ці слова Тарзана.

Переляканий ще більше Сублятус нарешті з трудом заверещав не своїм голосом команду, щоб ніхто з воїнів не нападав на Тарзана й дав йому можність, іти собі геть. Сублятус думав, що Тарзан його тепер лишить. Але Тарзан підніс його високо над своєю головою й направився до виходу з салі. Сублятус бачив, що серед воїнів він тепер тратить повагу, що вся його імператорська велич знищена в очах його підданих.

Щоби воїни не бачили пониження й зневаги свого імператора, Сублятус скомандував їм повернутися спиною до виходу з салі й не оглядатися. Всі воїни виконали цю команду, а Тарзан далі спокійно йшов з піднятим над головою імператором. Тарзан наказав свому перекладачеви йти попереду, бо він ще потребуватиме його. Через усі салі Тарзан направився до виходу на вулицю, а імператор далі корчився в його руках зі страху й гніву.